

adviesrapport

Quickscan soortbescherming en aanvullend steenuilonderzoek woningbouw Erf 4, Zalk

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

Gemeente Kampen

Status

concept

T (085) 4871265
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan soortbescherming en aanvullend steenuilonderzoek woningbouw Erf 4, Zalk

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode

23-099

Datum

25 augustus 2023

Status

concept

Auteur(s)

M. Boerhof

Modellering & GIS

M. Boerhof

Tweede lezer

R. Apperloo

Opdrachtgever

Gemeente Kampen

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Boerhof, M. (2023). Quickscan soortbescherming en aanvullend steenuilonderzoek woningbouw Erf 4, Zalk. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 23-099. Ecogroen bv

Inhoud

	Samenvatting	4
1.	Inleiding	6
1.1	Aanleiding en doelstelling	6
1.2	Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	6
1.3	Leeswijzer	7
2.	Wettelijk kader en methode	8
2.1	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	8
2.2	Onderzoeksmethode	9
3.	Soortbescherming	10
3.1	Flora	10
3.2	Zoogdieren	10
3.2.1	Vleermuizen	10
3.2.2	Eekhoorn	11
3.2.3	Egel	12
3.2.4	Kleine marterachtigen	12
3.2.5	Overige grondgebonden zoogdieren	12
3.3	Vogels	13
3.3.1	Vogels met jaarrond beschermde nesten	13
3.3.2	Overige vogels	14
3.4	Ongewervelden	15
3.5	Overige soorten	15
	Geraadpleegde bronnen	16

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

De gemeente Kampen heeft het voornemen woningbouw te realiseren op Erf 4 in Zalk en de uitbreiding van de aanwezige wormenkwekerij mogelijk te maken. Voor deze plannen is een bestemmingsplanwijziging nodig. Gemeente Kampen heeft Ecogroen gevraagd een quickscan soortbescherming en aanvullend onderzoek naar steenuil uit te voeren. De quickscan is bedoeld om inzicht te krijgen in mogelijke effecten op aanwezige beschermde soorten en het aanvullend onderzoek naar steenuil is bedoeld om de functie van het plangebied voor steenuil in kaart te brengen.

Soortbescherming

- Binnen en in de omgeving van het plangebied zijn verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten. Daarnaast zijn foeragerende en/of migrerende vleermuizen te verwachten. Er is geen sprake van aantasting van onmisbare vliegroutes en/of foerageergebieden. Verstoring van vleermuizen dient voorkomen te worden.
- Verblijfplaatsen van eekhoorn, egel en kleine marterachtigen zijn te verwachten in de houtwal binnen het plangebied. Van onmisbaar foerageergebied van deze soorten is verder geen sprake. Omdat de houtwal in de nieuwe situatie behouden blijft zijn geen vervolgstappen nodig.
- In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere nestlocaties van steenuil bekend. Tijdens het aanvullend onderzoek is gebleken dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het essentieel foerageergebied van twee territoria van steenuil.
- In de directe omgeving van het plangebied is broedbiotoop van algemeen voorkomende vogels (spreeuw, ringmus en boomkruiper) aanwezig in de vorm van de houtwal en struwelen.
- In het projectgebied zijn geen verblijfplaatsen of leefgebieden van overige beschermde zoogdieren, amfibieën, flora, reptielen, ongewervelden en vissen aangetroffen of te verwachten.

Advies

- Verstoring van exemplaren en verblijfplaatsen van vleermuizen is te voorkomen door geen werkzaamheden uit te voeren tussen één uur voor zonsondergang en één uur na zonsopkomst of door tijdens nachtelijke werkzaamheden geen (bouw)lampen richting omliggende bebouwing en/of bomen te schijnen. Als niet aan deze voorwaarde kan worden voldaan, is aanvullend onderzoek (en mogelijk ontheffing) noodzakelijk.
- Door het verloren gaan van essentieel foerageergebied van twee broedparen steenuil, valt niet uit te sluiten dat de aanwezige nestlocaties ook verloren gaan. Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming, inclusief het uitvoeren van mitigerende maatregelen is noodzakelijk. Op

dit moment is nog niet met zekerheid te zeggen dat er uitzicht is op ontheffing. Het bestemmingsplan kan nog niet worden vastgesteld ten aanzien van steenuil.

- Werkzaamheden die broedbiotopen van aanwezige vogels beschadigen moeten altijd voorkomen worden. Dit is voor de te verwachten soorten mogelijk door de werkzaamheden in elk geval op te starten na half juli en voor begin maart. Indien werkzaamheden in deze periode worden opgestart, wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te voeren. Vervolgstappen voor vogels zijn niet aan de orde, mits rekening gehouden wordt met het broedseizoen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeente Kampen heeft het voornemen om woningbouw te realiseren op Erf 4 in Zalk en de uitbreiding van de aanwezige wormenkwekerij mogelijk te maken. Voor de werkzaamheden is een bestemmingsplanwijziging nodig.

Wet- en regelgeving omtrent de bescherming van natuur verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. Op verzoek van de gemeente Kampen zijn in deze quickscan natuurtoets de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Wet natuurbescherming. In voorliggend rapport worden de methodiek en de uitkomst van de toetsing aan het onderdeel soortbescherming van de Wet natuurbescherming beschreven. Daarnaast is aanvullend onderzoek naar steenuil uitgevoerd, om de functie van het plangebied voor deze soort in beeld te brengen.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

Erf 4 en de wormenkwekerij (Zalkerdijk 35) liggen ten zuiden van de Zalkerdijk (figuur 1.1). De gronden zijn onbebouwd en grotendeels in gebruik als weidegrond. Daarnaast staat binnen het plangebied opgaande beplanting in de vorm van bomen en struiken en een houtwal. Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater in de vorm van sloten of poelen aanwezig.

Met de bestemmingsplanwijziging wordt het mogelijk gemaakt om in de toekomstige situatie negen woningen en twee tiny houses te realiseren. Voor de bereikbaarheid van deze woningen is ook een toegangsweg vanaf de Brinkweg en enkele parkeerplaatsen voorzien. Daarnaast wordt een uitbreiding van de bedrijfsvoering van de wormenkwekerij aan de Zalkerdijk 35 mogelijk gemaakt. Concreet gaat het om een uitbreiding van de bestaande bedrijfsbebouwing met 350 m² en een uitbreiding van de opslagruimte met een kapschuur van 168 m². De bestaande bomenrijen en struwelen worden in de toekomstige situatie niet aangetast.

Figuur 1.1 Ligging plangebied (rode omlijning) aan de noordwest kan van Zalk met de uit te breiden wormenkwekerij in de noordwest hoek van het plangebied.

1.3 Leeswijzer

Het wettelijk kader waarbinnen de quickscan is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een beschrijving van te verwachten effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 3). Daarnaast is beschreven of en zo ja, welke vervolgstappen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Als laatste volgen de geraadpleegde bronnen.

2. Wettelijk kader en methode

2.1 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden (Overheid, 2023). Conform uitvraag wordt in voorliggende rapportage enkel het onderdeel soortbescherming behandeld. Het onderdeel gebiedsbescherming wordt in een separaat onderzoek in kaart gebracht. Bij het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden worden geen bomen gekapt die volgens de Wet natuurbescherming onder houtopstanden vallen. In onderstaand kader 2.1 is een samenvatting van de relevante wetteksten gegeven.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet natuurbescherming (ook: Wnb) kent een zorgplicht voor natuur en soorten. De zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor beschermde gebieden, in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een beschermd gebied of voor in het wild levende soorten, laat deze handelingen achterwege of voorkomt de gevolgen. Dit laatste kan door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van (een maatregelen in het kader van) zorgplicht is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
  - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
  - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
  - Soorten waarvoor een ontheffing vereist kan zijn.
  - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer ervoor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken, aan welk wettelijk belang wordt voldaan en dat de staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt.

2.2 Onderzoeksmethode

Quickscan natuurtoets

Om de aanwezige en te verwachten beschermde waarden in en in de nabijheid van het plangebied in beeld te brengen is gestart met een literatuuronderzoek. Hierbij is onderzocht of beschermde soorten bekend zijn in of in de directe omgeving van het plangebied. Hiervoor is onder andere gebruikgemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 22 februari 2023 (bewolkt, droog, 8°C en windstil) is uitgevoerd in het plangebied. Tijdens het veldbezoek is het terrein geïnspecteerd, waarbij aandacht is besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming.

Aanvullend onderzoek steenuil

Om territoria van steenuil goed in beeld te krijgen zijn in totaal drie nachtelijke bezoeken en één dagbezoek uitgevoerd, conform het kennisdocument van steenuil (BIJ12, 2017a). De nachtelijke bezoeken vonden plaats op 8 maart, 4 en 25 april (tabel 2.1). Tijdens de bezoeken zijn steenuilen tot roepen aangespoord middels het afspelen van de territoriumroep met geluidboxjes. Waarnemingen zijn genoteerd op veldkaarten en later geclusterd op een verzamelkaart. Tijdens het dagbezoek op 5 april zijn de potentiële nestlocaties (zoals nestkasten en schuren) geïnspecteerd op (sporen van) uilen. Aan de hand van de nestlocaties is bepaald of er mogelijk sprake is van essentieel foerageergebied. Het uilenonderzoek is uitgevoerd door één persoon.

Tabel 2.1 Overzicht van de uitgevoerde onderzoeksmomenten.

Datum	Tijdstip	Onderzoek	Weersomstandigheden
22-02-2023	10:00 – 12:00	Quickscan	Bewolkt, droog, 8°C, windstil
08-03-2023	18:30 – 21:00	Steenuil nacht 1	Bewolkt, droog, 3°C, weinig wind
04-04-2023	19:45 – 21:30	Steenuil nacht 3	Helder, droog, 5°C, weinig wind
05-04-2023	08:00 – 12:00	Steenuil dag	Helder, droog, 8°C, weinig wind
25-04-2023	21:00 – 23:00	Steenuil nacht 3	Half bewolkt, droog, 6°C, weinig wind

Analyse

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en veldonderzoek is beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voorgenomen initiatief bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en of vervolgstappen (zoals mitigerende maatregelen of een ontheffingsaanvraag) vereist zijn.

3. Soortbescherming

3.1 Flora

In de omgeving van het plangebied zijn vier soorten beschermde flora bekend (NDFF, 2023). Het gaat om groot spiegelklokje, liggende ereprijs, vroege ereprijs en wilde averuit. De meeste waarnemingen liggen op zo'n 800 meter van het plangebied, in de uiterwaarden van de IJssel. Eén waarneming van wilde averuit ligt op een afstand van zo'n 300 meter van het plangebied. Het plangebied bestaat uit graslanden met algemene soorten als Engels raaigras, paardenbloem, scherpe boterbloem en paarse dovenetel. Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten aangetroffen.

Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) worden beschermde plantensoorten uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van beschermde flora zijn in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

3.2.1 Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd door artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) van de Wet natuurbescherming. Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven/ zomerverblijven, baltslocaties/ paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

In en in de omgeving van het plangebied is het voorkomen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis bekend (NDFF, 2023). In het plangebied zijn gebouwen en bomen aanwezig met voor vleermuizen potentieel geschikte holtes. De bomen en gebouwen blijven in de nieuwe situatie ongewijzigd behouden, waardoor als gevolg van het voorgenomen initiatief geen verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast. Verstoring van verblijfplaatsen is echter ook verboden. Dergelijke verstoring is te voorkomen door tijdens nachtelijke werkzaamheden geen (bouw)lampen richting omliggende bebouwing en/of bomen te schijnen. Als deze maatregel niet haalbaar is, is aanvullend onderzoek (en mogelijk ontheffing) noodzakelijk.

Indien aan de voorwaarden kan worden voldaan zijn vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Vliegroutes en foerageergebieden

De bomenrijen binnen het plangebied vormen lijnvormige structuren zijn geschikt als vliegroute voor vleermuizen. Daarbij is er door de vegetatie geschikt foerageergebied aanwezig. Foeragerende vleermuizen worden vooral verwacht langs de bomenrijen. Doordat deze bomenrijen behouden blijven, blijven de lijnvormige structuren gehandhaafd en worden de huidige potentiële vliegroutes niet aangetast. Van aantasting van onmisbaar foerageergebied is evenmin sprake gezien het beperkte ruimtebeslag van het plangebied. In de directe omgeving is voldoende alternatief, meer geschikt foerageergebied aanwezig langs tuinen en open water.

Verstoring dient wel zo veel mogelijk voorkomen te worden door overdag (één uur na zonsopkomst tot één uur na zonsondergang) te werken of door verlichting niet te richten op bomenrijen en ander groen. Indien aan de voorwaarden kan worden voldaan zijn vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

3.2.2 Eekhoorn

Binnen het plangebied zijn enkele waarnemingen van eekhoorn bekend (NDFF, 2023). Tijdens het veldbezoek is een nest van eekhoorn aangetroffen in het plangebied. Daarnaast is ook een levend exemplaar waargenomen.

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos. De afmetingen van het leefgebied van eekhoorn variëren sterk; groottes van 2 tot 50 hectare zijn bekend. Verblijfplaatsen van eekhoorn bevinden zich doorgaans in bomen. Als verblijfplaats dienen holtes in bomen, bolvormige nesten en soms verlaten kraaien- of eksternesten. In een territorium gebruiken eekhoorns vaak één hoofdnest met daarnaast enkele reservenesten die afwisselend gebruikt worden. Het voedsel van eekhoorn bestaat voornamelijk uit boomzaden, aangevuld met knoppen, bladeren, bessen, schors rupsen, eieren en jonge vogels (Zoogdiervereniging, 2023).

Bij de voorgenomen ontwikkelingen worden geen bomen gekapt, waardoor schade aan eekhoorn-nesten niet te verwachten is. Mogelijk foerageren eekhoorns sporadisch binnen het plangebied. Wanneer een deel van het foerageergebied gedurende de werkzaamheden niet toegankelijk is, zijn er in de omgeving ruim voldoende uitwijkmogelijkheden zoals bosschages, bomenrijen en tuinen met bomen beschikbaar waardoor er geen sprake is van aantasting van onmisbaar foerageergebied. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn voor eekhoorn niet aan de orde.

3.2.3 *Egel*

In en in de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen bekend van egel (NDFF, 2023). Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van egel aangetroffen.

Egel komen in bijna alle landschappen voor, zolang er voldoende groen en schuilplaatsen aanwezig zijn. Zo zijn bosranden, natuurlijke tuinen en struweel optimaal leefgebied voor egel. Verblijfplaatsen van egel komen voor in holtes onder boomwortels, dichte vegetatie of in takken- en bladerhopen (Zoogdierverseniging, 2023).

Verblijfplaatsen van egel zijn binnen het plangebied te verwachten in de aanwezige houtwal. Overige potentiële verblijfplaatsen van egel worden niet binnen het plangebied verwacht, vanwege het ontbreken van dekking biedende bosschages en ruigte. Aangezien de houtwal intact blijft, worden geen verblijfplaatsen van egel vernield. Daarnaast is het mogelijk dat egel het plangebied gebruikt om te foerageren. Van essentieel foerageergebied is gezien de grote hoeveelheid geschikt foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied geen sprake. Daarnaast komt er in de toekomstige situatie foerageergebied terug in de vorm van tuinen en openbaar groen. Vervolgstappen voor egel zijn niet aan de orde.

3.2.4 *Kleine marterachtigen*

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van hermelijn en wezel bekend (NDFF, 2023). Van bunzing zijn geen recente waarnemingen bekend. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van kleine marterachtigen aangetroffen.

Het voorkeursbiotoop van bovengenoemde soorten bestaat uit kleinschalig en structuurrijk landschap met boerenerven en veel (lijnvormige) landschapselementen zoals houtwallen, bosjes, heggen, greppels en sloten. Hierbij lijkt de hermelijn meer voorkeur voor natter gebied te hebben dan wezel (Zoogdierverseniging, 2023). Vaste verblijfplaatsen van hermelijn, wezel en bunzing binnen het plangebied zijn te verwachten in bescherming biedende structuren, zoals de houtwal binnen het plangebied. Aangezien de houtwal intact blijft, worden geen verblijfplaatsen van kleine marterachtigen vernield. Daarnaast is het mogelijk dat hermelijn, wezel en bunzing het plangebied gebruiken om te foerageren. Van essentieel foerageergebied is gezien de grote hoeveelheid geschikt foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied geen sprake. Daarnaast komt er in de toekomstige situatie foerageergebied terug in de vorm van tuinen en openbaar groen. Vervolgstappen voor kleine marterachtigen zijn niet aan de orde.

3.2.5 *Overige grondgebonden zoogdieren*

Verblijfplaatsen en (onmisbaar) leefgebied van overige beschermde grondgebonden zoogdieren waarvoor in de provincie Overijssel geen vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming geldt, zoals waterspitsmuis en das, worden op basis van terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) uitgesloten.

Wel zijn in het plangebied vaste verblijfplaatsen van een aantal algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. Dit zijn onder andere veldmuis en huisspitsmuis. Bij de werkzaamheden kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Overijssel vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.3 Vogels

Bij vogels wordt onderscheid gemaakt tussen twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1). Van veel vogels zijn de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (kader 3.2).

Kader 3.2 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van vogels wordt in Overijssel verstaan: in functie zijnde nesten van de boerenwaluw, boomvalk, bosuil, buizerd, gierwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiswaluw, kerkuil, oehoe, ooievaar, raaf, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, torenvalk, wespandief, zwarte specht en zwarte wouw. Voor sommige soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

3.3.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Steenuil

In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere nestlocaties van steenuil bekend (NDFF, 2023). Tijdens het quickscan veldbezoek zijn meerdere nestkasten van steenuil en knotwilgen die potentieel geschikt zijn als nestlocatie voor steenuil aangetroffen. Tijdens de aanvullende bezoeken zijn in de directe omgeving van het plangebied twee territoria van steenuil vastgesteld (figuur 3.1). Twee van de aanwezige nestkasten zijn bezet door twee steenuil paartjes. In de overige kasten en knotwilgen zijn geen broedparen van steenuil vastgesteld. Wel is ten noorden van het plangebied, buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden, een derde territorium vastgesteld. De aanwezige nestkasten en knotwilgen blijven in de toekomstige situatie behouden, waardoor directe vernieling van nestlocaties is uitgesloten.

Figuur 3.1 Plangebied Erf 4 (rood omlijnd) met drie vastgestelde territoria van steenuil (rode stippen).

Steenuil foerageert bij voorkeur in kleinschalige landschappen met voldoende afwisseling en dekking. De aanwezige nestlocaties van steenuil liggen in de directe nabijheid van het plangebied. Zo ontstaat een cumulatief effect op essentieel foerageergebied van steenuil binnen het plangebied. Doordat het essentieel foerageergebied voor deze broedparen verloren gaat, gaan mogelijk ook de nestlocaties verloren doordat er onvoldoende foerageergelegenheid overblijft binnen de territoria. Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming, inclusief het uitvoeren van mitigerende maatregelen is noodzakelijk voor het vernietigen van onmisbaar leefgebied. Op dit moment is nog niet met zekerheid te zeggen dat er uitzicht is op ontheffing. Het bestemmingsplan kan nog niet worden vastgesteld ten aanzien van steenuil.

Kerkuil

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van kerkuil bekend (NDFF, 2023). Tijdens het veldbezoek zijn wel sporen van een nestlocatie aangetroffen op de aanwezige wormenkwekerij binnen het plangebied. Het gaat om schijfsporen in een bestaande schuur. Navraag bij de bewoner bevestigd de aanwezigheid van kerkuil.

Kerkuil is een soort van cultuurlandschappen die vaak te vinden is in schuren en andere opstallen in het landelijk gebied. Kerkuil jaagt voornamelijk op veldmuizen, waarbij voornamelijk open veld in de vorm van graslanden en akkers het foerageergebied vormt. Bij een geschikt voedselaanbod hebben kerkuilen voldoende aan een gebied van 500 tot 1.500 meter rond de broedplaats. Als het voedselaanbod kleiner is, heeft de kerkuil een groter gebied nodig (BIJ12, 2017b).

De schuur bij de wormenkwekerij blijft in de toekomstige situatie bestaan, waardoor vernieling van deze nestplaats uitgesloten is. Mogelijk foerageert kerkuil wel binnen het plangebied. Van essentieel foerageergebied is gezien de grote hoeveelheid foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied echter geen sprake. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is voor kerkuil niet aan de orde.

Overige volgens met jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied en in de directe omgeving (<50 meter) zijn geen overige jaarrond beschermde nestlocaties van vogels (zie kader 3.2) aanwezig en deze worden gezien de actuele verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) en de terreinkenmerken ook niet verwacht. Het plangebied wordt mogelijk wel gebruikt als foerageergebied door soorten als buizerd, ooievaar en boerenzwaluw. In de directe omgeving van het plangebied blijven voor deze soorten ruim voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig om dit verlies op te vangen. Zodoende is er geen sprake van onmisbare foerageergebieden van overige vogels met jaarrond beschermde nesten in het plangebied. Vervolgstappen ten aanzien van overige vogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aan de orde.

3.3.2 Overige vogels

In de houtwallen binnen en in de omgeving van het plangebied worden algemene vogels zoals spreeuw, ringmus en boomkruiper verwacht. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt beschadigd of verstoord, ongeacht de datum. Om dit te voorkomen dient uitvoering van de werkzaamheden zoveel mogelijk buiten het broedseizoen te worden opgestart. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Indien werkzaamheden wel binnen de broedperiode worden opgestart, wordt geadviseerd voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te voeren.

Mochten vogels broedend of nest-indicerend aanwezig zijn, dan dienen de werkzaamheden ter plekke te worden uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen.

Indien geen nesten in gebruik zijn ten tijde van de werkzaamheden, kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn voor vogels zonder jaarrond beschermde nesten niet aan de orde.

3.4 Ongewervelden

Bij de voorgenomen ontwikkelingen worden geen bomen gekapt of groenstructuren met waardplanten verwijderd. Daarom is er geen sprake van schade aan eieren, rupsen, of poppen van vlinders die bomen als waardplant gebruiken (zoals iep en zoete kers bij grote vos, of boswilg en grauwe wilg bij grote weerschijnvlinder). Op basis van terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) zijn essentiële leefgebieden van beschermde ongewervelden (zoals veldparelmoervlinder, beekrombout, rivierrombout, vermiljoenkever en zeggekorfslak) uitgesloten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Vervolgstappen ten aanzien van beschermde ongewervelden zijn niet aan de orde.

3.5 Overige soorten

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) worden in het plangebied vaste verblijfplaatsen van beschermde vissen, amfibieën en reptielen uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

Geraadpleegde bronnen

BIJ12 (2017a). Kennisdocument Steenuil *Athene Noctua*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017b). Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*. Versie 1.0, juli 2017.

NDFF (2023). NDFF-uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd april 2023.

Overheid (2023). Wet natuurbescherming. <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>. Geraadpleegd april 2023.

Zoogdiervereniging (2023). Soortinformatie zoogdieren (<https://www.zoogdiervereniging.nl/>). Laatst geraadpleegd april 2023.